

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 22.3.2010
KOM(2010)99 endelig

2008/0192 (COD)

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET

**i henhold til artikel 294, stk. 6, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
vedrørende**

**Rådets førstebehandlingsholdning med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets
og Rådets forslag til direktiv om anvendelse af princippet om ligebehandling af mænd
og kvinder i selvstændige erhverv og om ophævelse af Rådets direktiv 86/613/EØF**

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET

i henhold til artikel 294, stk. 6, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
vedrørende

Rådets førstebehandlingsholdning med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets forslag til direktiv om anvendelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder i selvstændige erhverv og om ophævelse af Rådets direktiv 86/613/EØF

1. SAGSFORLØB

Kommissionen vedtog den 3. oktober 2008 et forslag til direktiv om anvendelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder i selvstændige erhverv og om ophævelse af direktiv 86/613/EØF (KOM(2008) 636).

Forslaget blev fremsendt til Europa-Parlamentet og Rådet den 3. oktober 2008.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog sin udtalelse den 24. marts 2009.

Europa-Parlamentet vedtog sin førstebehandlingsudtalelse den 6. maj 2009.

Under debatten på plenarmødet tog Kommissionen stilling til de foreslåede ændringer. Kommissionen vedtog ikke et formelt ændret forslag efter Europa-Parlamentets udtalelse.

Rådet vedtog sin førstebehandlingsholdning den 8. marts 2010 med kvalificeret flertal.

2. FORMÅLET MED KOMMISSIONENS FORSLAG

Forslaget har til formål er at ændre fællesskabsbestemmelserne vedrørende anvendelsen af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder på selvstændige erhvervsdrivende og deres ægtefæller.

Det indeholder væsentlige ændringer af det gældende direktiv, der er fra 1986. For det første udvider det begrebet ægtefæller til også at omfatte livspartnere, hvis og i det omfang disse anerkendes i national ret. For det andet indeholder forslaget bestemmelser om, at den selvstændige erhvervsdrivendes medhjælpende ægtefælle efter anmodning skal kunne få adgang til samme niveau af social beskyttelse som den selvstændige erhvervsdrivende i forbindelse med sit bidrag til familievirksomhedens aktivitet. Endelig indeholder forslaget bestemmelser om, at kvinder i selvstændige erhverv og deres medhjælpende ægtefæller efter anmodning kan få adgang til barselsorlov af samme varighed som den, der gives adgang til i direktivet om beskyttelse af arbejdstagere, som er gravide (14 uger), og en ydelse på et niveau, der i princippet svarer til sygedagpengesatsen.

3. BEMÆRKNINGER TIL RÅDETS FØRSTEBEHANDLINGSHOLDNING

3.1. Kortfattede generelle bemærkninger

Kommissionen bemærker, at Rådets førstebehandlingsholdning afviger væsentligt fra Kommissionens forslag og fra Europa-Parlamentets udtalelse, især for så vidt angår social beskyttelse af medhjælpende ægtefæller. Kommissionen og Europa-Parlamentet er af den opfattelse, at medhjælpende ægtefæller skal kunne opnå samme niveau af social beskyttelse som selvstændige erhvervsdrivende, hvorimod Rådet i sin holdning begrænser sig til at sikre, at medhjælpende ægtefæller har adgang til "en social beskyttelse".

For så vidt angår barselsorlov for selvstændige erhvervsdrivende og deres medhjælpende ægtefæller, ligger Rådets holdning tættere på det ændringsforslag, som Europa-Parlamentet har vedtaget og Kommissionen accepteret, og som omfatter princippet om en tilpasning til de særlige behov hos de berørte personer. Rådet fjerner sig i sin holdning til artikel 7, stk. 3, vedrørende et passende niveau for barselsydelsen yderligere fra Kommissionens og Europa-Parlamentets holdninger.

3.2. Reaktionen på Europa-Parlamentets ændringer ved førstebehandlingen

3.2.1. Ændringer indarbejdet i det ændrede forslag og i Rådets førstebehandlingsholdning

Rådets holdning medtager følgende ændringer fra Europa-Parlamentet af forslaget artikler, som Kommissionen ligeledes havde accepteret:

- ændring 12: tilføjelse i artiklen om positiv særbehandling af en udtrykkelig henvisning til fremme af kvinders iværksættervirksomhed
- ændring 13: klarere affattelse af betingelserne for oprettelse af et selskab
- ændring 15: den af Rådet vedtagne tekst konkretiserer tilpasningen af bestemmelsen til de særlige behov hos kvindelige selvstændige erhvervsdrivende og medhjælpende ægtefæller
- ændring 18: anerkendelse af medhjælpende ægtefællers arbejde er omhandlet i betragtning 7 i den af Rådet vedtagne tekst
- ændring 22: tilføjelse vedrørende kompetencen hos de nationale organer, der er ansvarlige for ligestilling i forbindelse med udveksling af oplysninger med tilsvarende europæiske organer
- ændring 23: ny artikel om "integration af kønsaspektet" (mainstreaming) i forbindelse med ligestilling mellem kvinder og mænd
- ændring 27: krav om "særlige forhold" for at få en yderligere frist til at efterkomme direktivet
- ændring 28: tilføjelse af en ny artikel om arten af forslaget "minimumskrav".

3.2.2. *Ændringer indarbejdet i det ændrede forslag, men ikke medtaget i Rådets førstebehandlingsholdning*

- ændring 21 og 22 om det organ, der er ansvarligt for ligestilling: Kommissionen havde accepteret indholdet i disse ændringer. Rådet ønskede imidlertid at tilpasse teksten i denne standardbestemmelse til den nyeste tekst vedrørende ligestilling mellem mænd og kvinder (det "omarbejdede" direktiv¹). Kommissionen accepterede dette princip.

3.3. **Nye bestemmelser foreslået af Rådet - Kommissionens holdning**

To bestemmelser i Rådets førstebehandlingsholdning fortjener at blive fremhævet, eftersom de fjerner sig væsentligt fra Kommissionens forslag og Europa-Parlamentets udtalelse. Det drejer sig om artikel 6 og artikel 7, stk. 3, i teksten til Rådets holdning, som vedrører henholdsvis social beskyttelse af medhjælpende ægtefæller og barselsydelse til kvindelige selvstændige erhvervsdrivende og medhjælpende ægtefæller.

For så vidt angår artikel 6, forsvarede Kommissionen sit forslag om at give medhjælpende ægtefæller samme niveau af social beskyttelse som selvstændige erhvervsdrivende. I betragtning af at medhjælpende ægtefæller normalt deltager i virksomhedens aktiviteter, synes enhver anden tilgang ikke at gøre det muligt at nå formålet med forslaget, nemlig at gennemføre princippet om ligebehandling af kvinder (langt størstedelen af de medhjælpende ægtefæller er kvinder) og mænd (størstedelen – 2/3 – af de selvstændige erhvervsdrivende er mænd).

Under forhandlingerne i Rådet kom det klart frem, at ethvert forsøg på en tilnærmelse mellem beskyttelsesniveauet for selvstændige erhvervsdrivende og for medhjælpende ægtefæller mødte modstand hos en lang række medlemsstater. Kommissionen understregede derfor, at det drejede sig om en væsentlig ændring af dens tekst, som nedbragte dennes ambitionsniveau, og at den ikke desto mindre tilsluttede sig for at give Rådet mulighed for at nå til politisk enighed, hvilket ikke ville være muligt ellers. Kommissionen var nemlig af den opfattelse, at den af Rådet vedtagne tekst udgjorde en betydelig forbedring af den nuværende situation, såvel for de selvstændige erhvervsdrivende som for de medhjælpende ægtefæller. For så vidt angår selvstændige erhvervsdrivende og medhjælpende ægtefæller indfører den nye bestemmelse om barselsydelse nemlig for første gang på EU-plan en ret til en ydelse, der har til formål at skabe mulighed for en afbrydelse af erhvervsaktiviteten i en periode på mindst 14 uger. For så vidt angår særligt medhjælpende ægtefæller og livspartnere, ville bestemmelsen som vedtaget af Rådet give medhjælpende ægtefæller og livspartnere en ret til adgang i eget navn til social beskyttelse, uafhængigt af systemets art og af fordelingen ved en eventuel "afledt" beskyttelse (gennem den selvstændige erhvervsdrivende).

Kommissionen har også taget hensyn til, at Rådet i betragtning af den principielle modstand fra to medlemsstaters side mod enhver retsakt på dette område ikke ville kunne tage en enstemmig beslutning.

På mødet i Rådet for Den Europæiske Union den 30. november 2009 ændrede formandskabet sit kompromisforslag for at indføre et forslag med det formål at overlade det til

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/54/EF af 5. juli 2006 om gennemførelse af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv (omarbejdning), EUT L 204 af 26.7.2006, s. 23.

medlemsstaterne at vælge niveauet for barselsydelsen. Heller ikke i dette tilfælde modsatte Kommissionen sig for ikke at hindre politisk enighed i Rådet.

4. KONKLUSIONER

I betragtning af ovenstående var Kommissionen af den opfattelse, at Rådets førstebehandlingsholdning ganske vist ikke svarer til visse væsentlige målsætninger i dens forslag, men at den eneste måde at få proceduren til at fortsætte på var ikke at modsætte sig Rådets førstebehandlingsholdning.